

*
MEGJELEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ár:
Egész évre 9 Kor — fill.
Fél évre 4 Kor 60 fill.
Negyedévre 2 Kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

HONTI LAPOK

Szerkesztő és laptulajdonos:
HALÁSZ FERENC.

*
Nyilttér petit sora
40 fillér

Hivatalos és magánhirdetések mérsékelt árszabás szerint.

Ipolyság, 1902. évi július hó 10-én.

Lits Gyula főispánnak a drégelyvári diszlakomán a Szondy serleg felszentelésekor mondott diszbeszéde.

Urak, asszonyok és ünneplő közönség! Tort akarok ülni. Háromszázötven év előtti hősi halálnak torát. Varázslat — a képelet szárnyain vidd vissza emlékeztünköt a nagy idők nagy eseményeire, hogy lelki szemekkel még egyszer láthassuk a drégelyi tragédiát. Jöjjenek az igricek, jöjjenek a hegedősök s te is Tinódi Sebestyén ébredj életre, lépj ki mélységes sirodából s vedd kezébe lantodat, hogy annak bánatos zengése mellett ne csak megértsük, de át is érezzük a nagy katasztrófát, hogy miként lón nemzeti nagy létünk gyász temetője Mohács, a hol Tomoryval nemcsak a nemzet disze és virága hullott el, de a gyermek Lajossal együtt a nemzeti királyok utolsója szállott sirjába.

Hajh! Szegény hazám, de megnehezült az idők viharos járása fölötted. Határidon kétszázézer török s itt bent egymást pusztítja és öli a magyar.

Amott János vajda tart jogot a magyar koronához, emitt Ferdinand már örökjogon akarja hűbérül venni az országot. Amanak okos és ravasz tanácsadója Fráter György, Kasztaldó bérgyilkosainak kése alatt esik össze, — emennek idegenből szedett zsoldos hada csak éli, zsarolja és pusztítja az országot, de ellenség előtt meg nem áll, s így Szolimán könnyű szerrel megveszi Budát, Mátyás templomának ormán kereszt helyett a félhold ragyog. Ur lesz a török 150 éven át magyar földön. Ali budai basa a Kárpátok felé indítja szörnyű hadát, hogy a bányavárosok kincseit megrabolhassa, de Hont határán várja őt Szondy, a hős. A szpáhik és janicsárok paripái már Drégely alatt száguldanak s csakhamar kéveként hull a török, mert Szondy kardjának nyomán a halál jár s bár a török golyók a vár tornyát halomra lövik,

melynek helyén rés támad, — Márton oroszfalvi pap hasztalan kéri a vár urát a megadásra, mind hősök ők, mind férfiak, s Szondyval együtt hullanak el a török csapások alatt. Így esett el Drégely után Ság, Szécsény, Gyarmath, Hollókő és az erős Buják. De nemuljon el a lant, — idáig a történet, s te is jó Tinódi Sebestyén térj vissza mélységes sirodába, vidd hírül a hősöknek, hogy a történetet megértettük és átértettük.

S most kezembe veszem ezt a serleget, a melyet a honti nők kegyelete ad kezembe, hogy e mai nap emlékét megünnepeljük. Hős Szondy György! Eserleggel akarom hősi halálad emlékének torát megülni. Drága poraid fölött kápolnát emelt itt a kegyelet, de hősi lelked él s az örökkévalóság magasságából tekint le reánk. Te megmutattad, miként kell meghalni a hazáért, az utókor megmutatja, miként kell élni a hazáért, — s im nézd és lásd: Él magyar, áll Buda még s a mig áll s a mig él, ront vagy javít, de nem henyél. Áldott legyen emléked a magyar földön, mig magyar él a földön. Hősi halálad emlékére s azért üritem a serleget, a kiért s a miért elvérzettél: a királyért s a hazáért.

A Szondy ünnep.

Szondy György, az esztergomi primás egyszerű gazdatisztjából legendás hőssé vált drégelyi várkapitány hősi halálának 350-ik évfordulóját vasárnap ünnepelte meg a vármegye közönsége a hőshöz és magához méltó fényes ünnepi keretben.

Az ünneppel kapcsolatban avatták föl a *Hontvármegyei múzeumot* is.

A múzeum megnyitása.

A *Honti Múzeum* fölvatása vasárnap reggel 8 órakor a megyei székház disztermében folyt le, az előkelő vendégek és fényes közönség jelenlétében.

Lits Gyula főispán, mint a múzeum elnöke következő emelkedett hangú megnyitó beszédet mondta:

Az európai népes családok között alig van nemzet, melynek történelme eseményekben gazdagabb, tanulságokban bőségesebb lenne, mint a magyar nemzet története a honfoglalástól fogva egész a legujabb korig.

A keletről ide szakadt nép érkezése, az új hazának elfoglalása — s annak megtartásáért a szomszédokkal vívott harcok, az ázsiai népnek európai min-

tára való állami konszolidációja, a pogány hitről a keresztény egyházba való belépés, majd a koronáért való versengések közben hadi dicsőségek babérjai még olasz és francia földön is, a törökkel négyszáz éven át változó szerencsével vívott csaták, utóbb a szabadságért kiállott szenvedések, az alkotmány körülsáncolása böles törvényhozással, s végül az utolsó század kulturintézményei szerinti berendezkedés mintegy bőségszaruját nyújtják nemcsak a történetirónak, hanem a kutatónak is.

A nemzet története meg van írva. De szemléltetőleg sem a költészetben, sem a művészetben kellőleg feltüntetve nincsen. Történeti emlékeink összegyűjtésében pedig méltán mulasztással vádolhatjuk magunkat, mert bár nemzeti muzeumunk a magyar történelemnek elég gazdag tárházát foglalja magában, de még mindig megszámlálhatatlan ama kincsek, történeti emlékek, adatok, okmányok és más becses tárgyak mennyisége, melyek föld alatt és föld felett várják még a hazafiai kegyeletnek azt a kötelességét, hogy a pusztulástól és az enyészettől megóvassanak.

Hunt és Pázmán nemzetségének szűkebb hazája nemcsak területiális helyzeténél fogva volt sok és nagy történelmi eseménynek színhelye, de előkelő nemesi osztályának ez eseményekben való kiváló részese, alkotmányos küzdelmei, megyei közéletének vezetése, népének etnografiai viszonyai a becses relikviáknak oly tömegét szolgáltathatja a kutatónak, hogy azokat észrevétlenül hagyni s az idő vasfoga martalékának átengedni menthetetlen indolencia lett volna.

De nem így történt. A hazafiai kötelességérzettől áthatott egyes férfiak buzgósága — kik között *Pongrácz Elemér* urat illeti meg első sorban az elismerés, — gyűjtögetni kezdte az ereklyéket, kormány, társadalom, és egyes mecénások áldozatkészsége pedig lehetővé tette, hogy immár Hontvármegyei múzeumról beszélhetünk. Szerények voltak az eszközök, ma még az eredmény sem lehet más. De hát Remusz is átugrotta Romulusz falát, és azért Róma mégis a világ ura lett.

Azért én is örömtől dagadó kebellem foglalom el a helyet, mint a Hontvármegyei múzeum-egyesület elnöke, hogy annak első közgyűlését, s vele magát a múzeumot megnyissam.

Válják ez a szerény gyűjtemény, mit ma a nyilvánosságnak átadunk, mielőbb Hontvármegye ezeréves történetének tükrévé, — melynek fényében lássuk meg a követendő példákat.

Gyűjtsük össze erre erőinket, és ne feledjük, hogy csak az a nemzet és nép tarthat számot és jogot a jövőhöz, a melyik multját megbecsülni képes.

Az éljenzés és tapssal kísért megnyitó után Horváth Géza dr. a Nemzeti muzeum egyik igazgató úrre a *muzeumok és könyvtárak* országos felügyelősege nevében vette a muzeumot birtokába, és adta át a nyilvánosságnak.

Ivánka István következő szép, lendülettel teljes alkalmi ódáját adta elő, melyet a közönség zúgó tapssal hálált meg:

*Megnyílt a honti Muzeum!
S miként a bibliának mustár magja,
Kicsinyke mag, de nagyra nőhet.
Szívvel kívánjuk nőjön is!
És mint a fűz a sírhalmok felett,
Csüggjön a multak szép emlékein
S zöldeljen*

Mind szebben

Uj s újabb nemzedéknek, —

Szép egyletünk!

Oh! gyűjtsed össze mind

Mi ránk maradt, s beszél hozzánk a multból;

Megyénk tudós, — s művészi alkotásait,

Elődeink alkotta műveket. —

Minden kis emlék kedves itt nekünk,

Miről mi kedvesinkre emlékezhetünk.

A fegyverek, a mikkel őseink

Hirt és vagyont vevének;

Az eszközök, a mikkel étenek,

Ruházatuk, s az ősi butorok,

A mit a vad korok

Emészto gyomra megkimélt,

S a kegyelet megörze az idők fogától,

Itt leljenek

Jó menhelyet

Sok újabb századokra. —

S gyűjtesz majd mindent a jelenből is,

Miként a méh gyűjt mézet a jövőnek;

Mindent a mi megyénkben a miénk;

E drága föld csontvázát:

Az ércet és követ;

Husát: a jó termő talajt;

S mindent a mi virányait szövi

Himesb szönyegge Szmirna szönyegénél;

Melyen mulatnunk életüdv nekünk,

S a mely alatt pihennünk, —

Reménye, vágya minden honfinak,

E hely legyen zarándok szent helyünk,

Hová áldozni és okulni járunk,

Áldozni őseinknek és a multnak,

S okulni a jelen s jövőnek. —

Nőjj! nőjj te kis mag!

S dus lombod árnyékában

Örökké éljen szép megyénk.

Stükerözendeképed vissza, hadd csodálja benned

Miként a nap patakban önmagát.

S annak, ki magod ülteté,

S mindnek, ki megfogantán örködött,

Mint hü s jó honfinak nevet

Kérgedbe vésvé hordja törzsököd.

A közönség ezután a földszinten ideiglenesen elhelyezett muzeumot tekintette meg Pongrácz Elemér igazgató kalauzolásával mellett.

Kivonulás Drégelyre.

A muzeum megtekintése után a közönség kocsikra szállt, és hosszú kocsisorban, élén Lits Gyula főispán pompás négyes fogatával kezdett kivonulni, első sorban a drégelyi kápolnához.

Az országút hemzsegett az ünnepre ránduló, kiöltözött köznépi hosszú rajaitól.

Schreiber Aladár ipolysági, Fludorovics Zsigmond felsőturi plebánosok, Trotter Mátyás drégelypalánki esperes és több lelkes híveiket ünnepi körmenetben vezették föl az ünnep színhelyére.

A Szondy nevével nevezett primási majornál, a kápolnához forduló ut bejáratánál lovas bandérium fogadta a főispán négyesét, és vezette a közönséget föl a kápolnáig.

A várban ezalatt mozsarak durrogtak.

Ünnepi misék.

A Szondy kápolnában Rajner Lajos dr. esztergomi kanonok, pápai prelátus, fényes segédlettel mondott ünnepi misét, mely alatt a balassagyarmati dalárda remekül adta elő Richter Ferencz Magyar misé-jét. Mise végével hazafias, lelkes beszédben méltatta Rajner Lajos dr. az ünnep jelentőségét, és határos részletekben ismertette Szondy György és 146 társa hősi halálának fenséges szép tragédiáját. Méltatta Simor János biboros heregprimás érdekeit is, ki Szondy emlékére nagylelkű bőkezűséggel kápolnát emelt és abba Szondy szobrát helyezte el.

Czobor László alispán, a muzeum alelnöke a társulat nevében ódai szárnyalású beszéd mellett megkoszoruzta Szondy szobrát, minek végeztével áhitatos, mély hatással imádkozta el a himnusz első versszakát. A hatalmas babérkoszoru piros fehér szalagján következő felírás van: Szondy György Drégely hősi várnagyának, örök dicsősége emlékének — a Hontvármegyei muzeuntársulat 1902. július 6.

Kegyeletes szép asszony kéz is tett egy rózsacsokrot a szobor talapatára.

Odakinn az ezernyi nép számára hevenyészett táborban Trotter Mátyás drégelypalánki esperes plebános mondott tábori misét, mely után a néphez honszerelemre buzdító, hazafias beszédet intézett.

Felvonulás a várba.

Most a több ezer főnyi emberáradat kezdett a kápolnától fel a félóránnyira eső drégelyi várromra felhőmpölyögni. A vár ormán a vármegye, a heregprimás és Nógrádmegye zászlója lengett az aranyos napfényben.

A vendégek és uri közönség befogadására a várrom tövében, azon a helyen, ahonnét Ali basa az ostromot intézte, két hatalmas lombsátor díszlett, felzászlózva, a nép a körüli erdőben ütött tanyát.

Remek látvány volt a várromról a felvonulás, melynek eleje már a várromra ért, a vége meg még csak a kápolnánál kezdte meg kigyóvonalas utját.

A diszközgyűlés.

Lits Gyula főispán muzeumi elnök egy szabad téren ekkor megnyitotta a székházban félbeszakított diszközgyűlést, és átadta a szót Pongrácz Elemér igazgatónak, ki Acsádi Ignác dr. akadémiai tagnak Szondy jellemrajzát olvasta fel nagy tettség közt.

Ugyancsak nagy tetszés közt szavaltta el Sajó Sándor jászberényi főgimnáziumi tanár, ismert jeles fiatal poétánk következő *Drégelyi ének* című gyönyörű ódáját:

*Borongó buval néz a völgyi tájra
Drégely bérceiről ez az onlaidek:
Nem gyászhol mégsem: diadal tanyája,
Mely multja fényét most is ontja még,
Ez ormon egykor hősök haldokoltak
S vérkönyvet sirt a honfi-fájdalom, —
De a kesere, im, dicsőségre olvadt
S engesztelésül leng a multakon.*

*Micé is lennénk, ha te nem ragyognál
Fényes dicsőség, édes enyhület!
Ezernyi buban és hajh! annyi romnd
Kétségbe esve ádunk nélküled;
Multon borongva, fősíró panaszszal
Telnek meg minden honfi-kebel,
Igy, a mi fáj is, egyben fölmagasztal
És nemesebbé, bölcsébbé nevel!*

*Mert Isten mondta: a te szenved, áldott!
Sorsod, magyar nép, küzdő szenvedés,
Hazádat véde véded a világot,
Keserved tenger, páhenöd kevé;
De hogy ne csüggedj gyászod éjszakáján,
Teszek egdre egy-egy csillagot . . .
— E romjadalak közt, Drégely bérci várán
Hős Szondy ilyen csillagot ragyog!*

*Dicső halála halhatatlan emlék:
Ne gyászold sorsát, ünnepeled őt!
Omlo véreced irédn honszerelmét
Szentté avatla ezt a bércelet.
Honszereteted templomában állsz itt,
Oltárkép benne Szondy szelleme,
Hős né, mely él és szerteszét sugárzik
S egy hőskor éled benne és vele.*

*Néz büszke szíved Drégely büszke hőst,
Haláltos harca oly szép, oly csodás!
Elbukni, mint ő: szárnyaló dicsőség,
Eszmére való szent megifjádás.
Örök tanulság ilyen példa fénye,
Hit annak, a ki hős és csüggeteg:
Mig él az őstök honszerző erőnye,
Megője Isten ezt a nemzetet!*

*Vért s könnyet ontva hőmpölygött a század
Kelet vihara ránk zuúlt vele:
S a török dtok mind messzebbre árad:
Már Drégelyt véje gyászos eréje,
Mint búsz folyamnak zúgó, szennyes árja,
A völgyre, bérceire egy tör a pogány, —
Hős Szondy álja, végeztét bevárja
Élő toronyként fészke bércefokán.*

*Hon állapotján szive bíra lázad,
Ifjai vére dacra ingerül,
Érzésből tett kél: mindent a hazának,
Haláltos holtig, rendületlenül!
Foltot nem ejte bátor, büszke lélekén,
Bár alka hirtje, nincsen rá szava,
Két láng heriti: magyar és keresztény,
Két szent s nagy eszme: Isten és haza!*

*S regés időknék esoda ujalása:
Halálra váró hősök harca kél:
Hogy multó létét örökösre váltssa,
Hős Szondy keblén ratak már a vér . . .
Aztán elomlik, — meggyászolja sírca
Beesület, hűség, hazaszeretet,
De jön Kló s a legszebb lapra írja
Drégely nevéced ezt a szent nevet!*

*— S tün századoknak utján áthaladra
A mulandóság, im, nem árt neki;
Szülő időre' együtt nő alakja
S népet még most is lángra ihleti
Sírját sem leljük, hogy nem sírca részten
Csak fényben lássuk tündöklőit őt,
Ki bennünk él, mint örök férfi-eszmeny
És egyre ifjabb, szentebb és dicsőbb!*

*És multjanak majd késő századévek
S öröklék porrá ezt a szent romot;
Ez élő eszmény elmulást nem érhet,
Mert millióknak szívében dobog;
Honszeretetre önfeláldozásra
Tanitea népet, örökké virul, —
Dal és történet ajkuk-ajkára szállva
Dicsőséggel zeng hősi Szondyru!*

Ezzel az elnök a diszközgyűlést berekesztette.

A disztrakoma.

A közönség ezután a lakomához ült. A pecsenyénél Lits Gyula főispán felállott és kezébe vévén a Szondy-serleget, pohárköszöntőt mondott, mely Szondy emléké-

nek valóságos apoteózis. A főispán különben is hatalmas hangorgánnummal és kiváló szónoki képességgel van megáldva, de most a szó szoros értelmében szent ihlettől volt átszellemülve. A közönség tombolt, ugrált, tapsolt és percekig állott a mesés szép köszöntő leirhatlan hatása alatt, mely hatást extázisig fokozta az, mikor a végén a katonai zenekar a világ legédesebb, legtüzesebb dalára, az isteni Rákóczy indulóra gyújtott.

Most megnyiták a pohárköszöntők zsilipei, és megindult a jobbnál jobb felköszöntők hatalmas szóáradata.

Czobor László alispán Vaszary hercegprimásra és a jelenvolt primaciális gazdasztekre, *Haydin* Károly Wlassics Gyula dr. kultuszminiszterre, és annak képviselőjére Lits Gyula főispánra, *Ivánka* István Fehér Ipoly pannonhalmi főpátra, a muzeum védőjére mondott lelkes köszöntőt.

Horváth Géza dr. Pongrácz Elemért, a muzeum megteremtőjét, *Matunák* Mihály Horváth Gézát, *Landauer* Béla dr. Rajner Lajos dr. pápai prelátest, *Somogyi* Béla pedig a sajtót és jelenvolt képviselőit éltette.

Lits Gyula főispán még egyszer felkelt, és az ő szónoki nagy hivatottságával azokat a hölgyeket éltette, kik Szondy emlékének először egy lobogóval, most pedig azzal a serleggel áldoztak, melyet ma Szondy emlékére avatott fel.

Totonics Kálmán indítványára a hercegprimást táviratilag üdvözlötték.

Nagyon kedves epizód volt, mikor egy palánki ökölnyi füeska az asztalról meglepő értelmezéssel és hangsúlyozással elszavalta *Luby* Sándor lapunk mult számában közölt *A drégelypalánki varga* című népmondáját.

Üdvözlő táviratok.

Az ünnep folyamán számos üdvözlő távirat érkezett. A jelentősebbek:

Élénk érdeklődéssel kísérem a hontvármegyei muzeum létrejövését. Fogadja és tolmácsolja kérem Méltóságod ennek mai megnyitása alkalmából őszinte szerencsekívánataimat. *Wlassics.*

Sajnálom, hogy hivatalos elfoglaltságom miatt a szép ünnepélyen részt nem vehetek. Lelkemben azonban veletek ünnepek, és kívánom, hogy a dicső mult emléke, még dicsőbb jövő biztosítéka legyen.

Zsilinszky államtitkár.

Ime kikelt a mustár mag, a honti muzeum; nemes lelked ültette, meleg szived maradjon ápolója, Isten áldása legyen a segítője. — Szondy dicsőséges emlékének kegyeletos ünnepén üdvözljük nemes vármegyédet! Szívünk együtt ver a tettekkel. Barátid

Dessewffy Arisztid, Orczy Dezső.

Horváth Béla esztergomi főispán a következő megleghangu levelet intézte *Pongrácz* Elemérhez:

Kedves Elemérem!

Szondy György dicső emléke 350 éves. Pedig maradandót nem alkotott, a hazáért való hősi halála emelt számára örök oszlopot.

Te, édes Elemérem hála Istennek élsz, ily nagy multad nincs még, de 350 év múlva is fog élni dicsőséged, mert a te hősi elhatározásod, alkotással is dicsékedhetik; legyőzted a mai világ közönyét, s megalkottad a honti muzeumot.

Dicsőség Szondynak, dicsőség neked! ezt kívánjuk neked mi, a szíveinkből veled ünneplő: Nyéken maradtok.

Szívélyes üdvözléteinkkel a mielőbbi viszontlátásig.

Ipolynyék, 1902. évi július 6.

Szerető hived és rokonod
Horváth Béla.

Táviratokat küldöttek még:

Vaszary Kolos hercegprimás, *Szalay* Imre igazgató a nemzeti muzeum nevében, a *bácsbodrogmegyei* történelmi társulat, *Pongrácz* Jenő kir. főügyész, *Pongrácz* Emma, *Luczenbacher* Pál, *Zellé* Árpád, *Farkas* János, *Szitányi* Aladár, *Áninger* László és neje stb. stb.

Matunák ásatásai.

A délutánt a közönség vigsággal, táncal töltötte cigányzene, és az esztergomi katonai zenekar hangjai mellett.

De volt a délutánnak komoly, tudományos része is.

Matunák Mihály a muzeum tudós titkára két hét óta ásatásokat végzett, és sok érdekes leletre bukkant.

Megtalálta a vár egyetlen bejáratát, a kaputornyot, a vár alsó pincéjét, a felvonó hid külső erődítményét, s föltárta a fellegvár vízfogó ciszternáit és puskaportárát.

Délután nagy érdeklődő közönségnek érdekes előadásban magyarázta kutatásainak tudományos értékű eredményeit.

A kivilágítás

Este 9 óra felé kigyultak a várormon az örömtűzek. A kivilágítás legszebb részét, a tüzijáték remeknek ígérkező látványosságát lehetetlenné tette az idő gonosz maliciája.

Jó délig gyönyörű szélesendes idő volt, de délben nekilendült egy rakoncátlan szellő, utjában összeszedte a kóbor szeleket, és már a lakomák alatt teleszitt po-fákból fujtak valóságos ordítóvihart, mely tépdeste a lombsátrakat, agyonboszantotta a közönséget, mely 8 óra felé kezdett is oszladozni, szívében, lelkében eltelve a gyönyörű ünnep lélekelmelő szép emlékeivel.

A vendégek.

Rég látott szép, előkelő közönség gyült össze ünnepünkre, köztük sok nobiles vendég

A fővárosból itt volt a már említett *Horváth* Géza dr. muzeumi igazgató úr, a képviselőház több tisztviselője. A sajtó képviselői közül itt volt (*Junius*) *Zilahy* Kiss Béla (Budapesti Hirlap), *Vikár* Béla dr. (Vasárnapi Ujság), és *Beniczky* Ödön (Alkotmány). A többi napi lap a *Magyarországon* fölül, melyet *Deák* Antal jeles munkatársunk képviselt, napi hirben sem vett tudomást erről a nemzeti ünnepről.

Drégelyvár romjain.

Égbe nyúló szürten roskadozik *Drégely*,
Koszorúza fénynyel, ősi dicsőséggel!
Véröntözött romok, — Szondy kisedd vára;
Híred, dicső neved Szigetvárral ér fel!
Glóriával övez szeretet és hála, —
Drága honszerzem véres költőre! . . .
Itt állok a romon, — mult időn merengve; —
S fölmerül lelkembe — Szondy hős küzdelme.

Dübörög az ágyu, szikrázik a gránát,
Töröti büsz Ali *Drégely* kicsiny várát:
Bomladozik fala, lezuhan egy bástya . . .
Résen Szondy népe: — a törököt várják.
Rohan ádáz Ali, amikor ezt látja:
Csattog, villog büszén a törökök bárdja . . .
De a magyar hősen visszaveri onnat,
A török — boszúból — ujra oda rontat.

Bömböl a vad ozmán, jancsár, spahi, vajda,
Szondy csak ennyit szól: „Vitézeim rajta!”
Összeüt a két had, patakban foly a vér:
Mint haragos villám, olyan Szondy hada,
Szörnyű halál van ott, kardjok ahova ér:
A magyaré ismét a győzelem, babér!
Szikkozódik Ali, rázza dühös mérge, —
Mosolyogva néz rá drégelyi vár bérce . . .

Siet föl a várba *Oroszfa* papja,
Reszkető kezében zászlót lobogtatva;

Alitól visz Márton büszke üznetet:
„Kegyelmet kap Szondy, várát ha feladja!
Gyötöri bu, bánat a jámbor öreget.
Bántja szegényt nagyon a dölyfös üzenet;
A vár nagykapuján szivdobogva lép be,
Vigan ballag Szondy az öreg elébe . . .

„Az Istenre kérlek, add fel ezt a várat,
Acélerős karod jobb, ha nem is fárad;
Mi haszna védeni! nagy Ali tábora,
Gyöngé már a tied, romladozó várad . . .
Ellene ha mondasz, kardélre hány sorra,
A váradat pedig földig lerombolja.
Add meg magad Szondy, megkegyelmez Ali,
Kár még a te véred hiába ontani!

Harmatozó szeme föltekint Szondyra,
Nyájasan néz reá a büszke dalia . . .
„Halgass ide Márton, csupán ezt üzenem:
Nem adok én semmit gögös szavaira:
Az Istenél van csak számomra kegyelem!
Küzdök, amíg karom elbirja fegyverem . . .
Kétszínű a pogány: sohsem volt jó barát,
Nincsen annak hite: sohsem tartja szavát! . . .

„Ha nem hisz, hát vesszen!..“ rikolt Ali basa.
Vad haragra gyújtja jó Szondy válasza,
Uj rohamra ad jelt, zug az ágyutorok:
Döngtetik a falat, csillog Ali vasa . . .
Sistereg a bomba, kegyetlenül ropog,
A gránit ortorony ingadozik, mozog;
Tátognak a rések, dőlnek már a falak:
Ujjong Ali hada *Drégely* vára alatt! . . .

Zokog a két apród Szondyra borulva,
A dalia keblét gyöttrő bánat dulja;
Szánja dalmokait, az ártatlanokat.
Hosszan néz reájuk s oszlani kezd buja . . .
Néhány emberének parancsot osztogat:
„Küldjétek élembe az ozmán rabokat!”
Öltöznék az árva fekete bérsonyba, —
Jönnék már a rabok görnyedre, hajlongva . . .

„Köszöntetem Alit, Budavár basáját,
Fogadja szívesen ezt a két kis árva;
Viselje gondjukat, neveltesse őket,
Megérdemlik, hiszen anyátlanok, árva.
Kardot adjon nekik, — majdan ha felnőnek,
Hadd legyenek hősek, daliák, erősek! . . .
S küzdve ha elvérzem, ne hagyjon a porba,
Haló, véres porom temesse el nyomba.“

Nagy a sürgés-forrás a rozoga várba,
Nyí hognak a lovak, füstölög a máglya;
Recseg, ropog a tűz, szállva-száll a pernye,
Sziporkázva ég el Szondy sok jószág . . .
Lovai szügyeit állaldófi rendre,
Hogy Alinak bennük ne telhessen kedve.
Hamu s üszökrakás aranyja, ezüstje . . .
Nincsen más belőle, csak szállongó füstje.

Térdére hull Szondy s föltekint az égre,
Kéri a jó Istent, fogadja kegyébe . . .
Cifra kacagánya csillog-villog rajta,
Dárda a kezébe, villám a szemébe . . .
„Igazszívű magyar magát meg nem adja,
Gyáva élet helyett a halált választja.

Hja, itt nem élő nagyságokat kellett ünnepelni.

Nógrádinegyét Rákóczy István főszolgabíró, a Sebastiani család és a Huszár fiúk képviselték. Selmecről itt voltak: Sztancsay Miklós és Vörös Ferenc főjegyzők és Heinecz Hugó orsz. képviselő családjával.

A primáciát Usztanek Antal felügyelő, Farkas Ferencék, Farkas Gézáék, Gálly Istvánék és Alkér Antalék képviselték.

Megyénkből ott volt többi közt az Ivánka, Nedeczky, Haydin és Kondor család. Ipolyság is több családdal volt a szép ünnepen képviselve.

A róm. kat. klérus Rajner Lajos dr. prelátus, Kudora János, Tretter Mátyás esperesek, Schreiber Aladár, Fludorovics Zsigmond plebánosok, Deák Antal stb. által igen szépen volt képviselve, az ev. és református lelkesi karból azonban nem fődöntünk fel senkit.

A rendezőség.

Elismeréssel kell adóznunk a rendezőségnek, mely az ünnep ilyen szép, impozáns lefolyását lehetővé tette.

A Hontmegyei muzeumtársulat mellett ki kell emelnünk a rendezőségben magát Magyarországot hercegprimását, kinek képviseletében Farkas Géza intőző és Gálly István főerdész és velük karöltve Totovics Kálmán főszámvevő, a leleményes és zseniális dekoratőr készítettek elő az ünnep színhelyét, különösen az annak hozzáférhetőségét, az utak stb. hetek óta tartó készítését. Ennek tetemes költségeit a hercegprimás maga fődözte.

De az ünnep rendezői közé kell sorolnunk mindazokat, kik az ünnep költségeihez kisebb nagyobb pénzadományokat áldoztak és ennek a feledhetlen szép ünnepnek impozáns sikeréhez így nagylelkűen hozzájárultak.

Eváng. egyházmegyei közgyűlés.

Bát, július 3.

Ünneppé varázsolta Bát buzgó evangélikus hitközségének a mai napot a nagyhonti esperesség azon cselekedete miszerint ez évi gyűlését itt tartá.

A gyűlés mely a hitközség templomában lett megtartva énekekkel vette kezdetét melyet az összegyűlt hívek ihletet. előadása tett lélekemelővé. Az ének alhangzása után az oltár előtt Hajdu Lajos báti lelkész szép imában fohászodott urunk Istenünkhöz áldását kérvén a gyűlésre. A gyűlést a nagyhonti esperesség világi felügyelője az országszerte ismert hitbuzgó Laszkáry család tagja Laszkáry Pál esperességi felügyelő nyitotta meg emelkedett hangon tartott beszédet. Visszapillantást vet főesperesünk Händl Vilmos e nyár folyamán szűkebb körben megünnepelt 40 éves lelkesi jubileumára s közel félszázadnyi működésére. Igaz ügybuzgalom, evangéliumi lelkesedés, tiszta magyar hazafi érzellem jellemzi őt bányavárosunk Selmecbánya evangélikus egyháza lelkes papját ki is 16 évvel ezelőtt egyhangú lelkesedéssel lett főesperessé választva s azóta onthatatlan igaz szeretettel s tisztelettel környékezik egy hívei mind lelkész társai. Beszéde végén az esperességi felügyelő szívélyesen üdvözölte a főesperest. A főesperes meleg szavakkal köszönte meg a megemlékezést s látszólag jól estek lelkületének egy felügyelő meleg szavai, mint főleg a nagy számú gyülekezet meleg rokonszenv nyilvánulása. Beszéde folyamán szóba hozta a Honti Lapok támadását mely, főleg püspökünk Baltik Frigyes dr. püspöki működését teszi kritika tárgyává s ha nem is magyar ellenes törekvésekkel támadja egyházunkat, de magyarosodás s magyarosítás terén szűkebb egyházi körben tapasztalt nembánomság vádjai-
val illeti. Az esperességi gyűlés tagjai egyház fejük, püspökük ellen irányult eme vádak, mik olyanok, ki Baltik dr. püspök ha-

zafias érzületének s a magyar nemzeti politikája lelkes hívének ösmerői, a Honti Lapok támadását erélyesen vissza utasítja s azokat rágalomnak nyilvánítja.

A főesperes előterjesztett jelentése kapcsán jelenlegi bölcs kormányunk alapelvei, jog törvény és igazság nemes elveit ékesítve erélyes hangon hívja fel a gyűlés figyelmét ama jogos kívánságának teljesítése ügyében teendő munkálatokra, melyek célja az 1848-iki 20. t.-c. érvényre jutása lenne, mely törvény végrehajtását azért is joggal kívánhatjuk s követelhetjük, mivel a király adott szava s egy szentesített törvény betöltéséről van szó benne. Az esperességi jelentés az egyházmegyében egy év lefolyása alatt változásokról emlékezik meg, meleg szavakkal parentálja el a selmeci egyház nyugalmazott közel 50 éven volt tényleges tanítóját Alman Danielt. Jelenti továbbá az esperes miszerint a megüresedett alesperesi szék, mint legtöbb szavazatot kapottal, Krupecz István volt pozsonyi teológiai tanár jelenleg udvarnoki lelkésszel töltetett be. A megválasztott alesperes nyomban letette az esküt s hivatalába beiktattatott.

Az év folyamán megválasztott új báti lelkészt Hajdu Lajost az esperes bemutatja a gyűlésnek, midőn is a szokásos fogadalmat leteszi.

Az alesperes választás által üresedésbe jutott esperességi főjegyzői tisztségre egyhangulag Sziluka János bagyani lelkész választott meg.

Olvastatott az iskola bizottság jelentése, melyből kitűnt, miszerint az iskolákban a tanítás eredménye általánosan jó, a magyar nyelv a tiszta tót egyházak iskoláiban is tanítatik. Ulasítottak a dékánusok, miszerint jövőben ne csak a magyar nyelv tanításáról tegyenek jelentést, hanem főleg az elért eredményről tegyenek kimerítő kritikai jelentést. 3—3 egyház tanító nélkül volt, egyben egy gazda ember vezette képesített tanító hián a tanítást kielégítő eredménnyel.

*Előre bajtársak, félre aki gyáva;
Utánam vitézek, bátran a halálba! . . .*

*És rohan előre; — a török elébe,
Fénylik acél-kardja, szikrázik az éle;
Haláldőféséit egyre osztogatja.
S hullva-hull az ozmán, patakzik a vére . . .
Sebet kap jobb térdén, mégse lankad karja,
Térdén állva is vág, hol jobbra, hol balra . . .
Uramisten, mi az? . . . pattog szét a bomba . . .
S ott fekszik a várnagy vérben, — haldokolva! . . .*

*Nézi Ali, nézi a dicső halottat,
S néhány katonának legott parancsot ad:
„Vigyétek a hegyre, tegyétek a földbe,
S tüzetek melléje hadi lobogókat! . . .”
Szondy szent teteme hanital immár fődve . . .
Zizeg busan, lágyan a fű, s lomb fölötté:
Két apródja sir-ri lobogós sirhantján,
S busan szól az ének dalnokai lantján! —*

*Hallgatom, hallgatom a szél sutogását, —
És mintha hallanám a fiúk sirását . . .
Elszorul a szívem, könny pereg orcámon,
S érzem a lelkemnek fájó zokogását.
A dicső várnagyot én is szánya-szánom,
S térdeimre hullok itt a mohos váron: —
Csókolom, csókolom véres lába nyomát;
Csók, dal s köny annak, ki úgy szerette honát!*

Tóth István.

HONTI ALBUM.

Pongrácz Elemér.

Szondy György és a muzeum megnyitása ünnepi hetének legszebb aktualitása Pongrácz Elemér a honti muzeum megteremtője.

A Pongrácz név a magyar ember előtt nem egyszerű családi tulajdon, de közkinés, nem egyéni megkülömböztetés, de gyűjtő fogalom, a mely jelképezi a hon-szerelmet, a polgári és katonai erényeket, az irodalmi tevékenységet, a műizlést szóval a minden szépért és nemesért való lelkesedést.

Hiszen ez a család adta a hazának Pongrácz Ágostot a Ludoviceum megalapítóját, Pongrácz Emilt a nagy utazót és kutatót, a 4 Pongrácz generálist; az 1857. és 1866-os hadjáratok hőseit Károlyt, a budai várat ostromló Lászlót, a 63-ik orosz lengyel forradalom tevékeny részesét, a „csornai” győző Sándort, a 48-iki hadjárat hősi vezérkari főnökét, a honvédség újra teremtőjét Istvánt, a Szondy kultusz megteremtőjét és előharcosát, a mi szeretett Lajos bácsinkat, a volt honti alispánt és a honti muzeum megteremtőjét Pongrácz Elemért.

A Pongrácz család karakterisztikumát Pongrácz Elemér kamatosan örökölte.

Már jogász korában az ifjuság vezetője, lantosa volt. Jogász éveinek befejeztével haza jött Ipolyságra.

Az ipolysági társadalom ekkor az politikai harcok alatt teljesen le volt tarolva; nem volt abban semmi élet, semmi életkedv.

Pongrácz Elemér ekkor célul tűzte ki magának a lehetetlenséget; ezt a agyon-silányított társadalmat talpra állítani, abba új vért, életkedvet, irányt lehelni. Ezen cél szolgálatára alapított egy társadalmi lapot a „Honti Hirlapot”.

Vidéki hirlapirónak lenni még ma is keserves dolog, de kétszeresen keserves volt abban az időben, mert akkor még nem úgy csinálták a lapot mint ma: tintával, nyomda festékkel, — no meg ollóval, de karddal és vérrel, éles karddal, piros meleg vérrel. De Pongráczot ez el nem tántorította, véleményét mindenkivel, és mindenkiről bátran elmondotta; az ő sajátos maró szatirájával ostromozta, kigunyolta a létező állapotokat, s ha valakinek ez az igaz mondás nem tetszett, hát állt elébe nem egyszer, felesérelte a tollat a Totovics kardjaival.

A „Honti Hirlap” már uttörője volt a társadalmi újjáalakulásnak, de még teljes sikerre nem vezetett. Ekkor Pongrácz

E tény kapcsán szóba jött a selmebányai felekezeti tanítóképzede fentartásának szükségessége még áldozatokkal is.

Vajda Pál egyházfelügyelő földbirtokos az oskola bizottság jelentése kapcsán két ominózus ügyet jelent be a gyűlésnek. Tudomására jutott u. i. hogy a terényi tanítót papja Koritsanszky Pál üldözi azért, hogy a reá bizott tanulókat a magyar nyelvben intenzívebben oktassa, mint ahogy lelkésze ohajtaná. A gyűlésen jelenlevő Koritsanszky lelkész felháborodva utasítja vissza az ellene emelt vádakát, mivel ő csakis azt kifogásolta, bizalmas szűkebb körben tanítójánál, hogy az anyanyelven tanított hittant kevésbé presszizozta, a tanítás gyengébb eredményt mutatott fel. Úgy látszik itt személyes torzalkodás okozza a tanító s lelkész közti egyenetlenkedést s a fiatal különben ügyekvő tanító, Klein úgy látszik kis stréberséggel inficiálva csupán feltűnési vágyból a panslavismus vádját dobta papja szemére, oly zavart kiván előidézni, melyből az ő anyagi boldogulásának csirái kedvező talajba jussanak. A dolog szorgos megvizsgálására bizottság lett kiküldve.

A Vajda által felhozott második ominózus ügy Rohács udvarnoki tanító ügye, ki a *Honti Lapok* egyik utóbbi számának közleménye szerint tanítványainak megtiltotta a magyarul való beszélést, sőt ezért meg is verte volna őket s az udvarnoki jobb módú szülők kénytelenek gyermekeiket a szomszéd községek iskoláiban adni a magyar nyelv elsajátítása céljából. Mindannak dacára, hogy a *Honti Lapok* szerkesztője hírei megbízhatóságát illetőleg eddig kifogás alá nem igen jött — ezen felháborító híre annál inkább keltett feltűnést, mivel a nevezett szlavizmussal vádolt 70 éven felüli tanító oly egyházban működik, honnan egyrésztől hasonló mozgalmak alig kerültek ki s jöttek napvilágra, másrésztől lelkésze Krupecz alesperes kifogástalan magyar érzelmű derék ember mindenki előtt ismeretes — az esperesi gyűlés tagjai kétséggel fogadták e hi-

rek valódiságát már azért is, mivel a nevezett tanító két fia, kik szinte mint tanítók működnek Hontba, derék magyar emberek s községeik magyarosodása terén kifogástalan s elvitázhatlan érdemeik, vannak sőt a fiatalabbik Rohács tanító az esperesi gyűlés által jutalmazásra is lett ajánlva. Vizsgáló bizottság Udvaruokra is ki lett küldve szigorú vizsgálat végrehajtása céljából.

Szomorú tudomásul vette az esperességi gyűlés az egyházi elnök jelentését a berencsfalusi evangélikus egyház dolgait illetőleg — hiányzik itt az összhang a lelkész és tanító, s a lelkész és hívei között, s ez okból züllesnek indul az egyházi élet. A főesperes saját hatáskörében a legmesszebb menő intézkedései alig engednek következtetni arra, hogy az állapotok bár némileg javuljanak — gyógyszerre, erős gyógyszerre van itt szükség. Az állapotok megvizsgálása és tanulása céljából Jezsovicz Károly selmeci lyceumi igazgató elnöke alatt egy vizsgáló bizottság küldetett ki, a tényleges állapotok kipuhatólása céljából. Az egyház gyűlésen jelenlevő tanítója csak megerősíti a hirhedt helyzetet s a hívek, abbéli kérelmét, miszerint egy vizsgáló bizottság küldessék ki, szinte tolmácsolta.

A gyűlés folyamán *Schulpe* Alfonz egyházfelügyelő s lonti birtokos indítványt nyújt be az egyház közigazgatási adminisztrációs költségei fedezésére némely egyházakban szükséges és jogos kongrua kieszközölése illetőleg biztosítása céljából. Az indítványt a gyűlés elfogadta azon kivétellel, miszerint az ügy a kormánytól ne országos képviselőnek közvetítésével nyujtassék be, hanem közvetlen az esperesség illetve a püspök útján.

Örömmel veszi tudomásul a gyűlés a felsőzsemberi leányegyház anyasítása szándékát, melyet úgy az esperesség, mint az esperességi felügyelő melegen istápolni igért.

A gyűlés utolsó tárgyai kapcsán megválasztottak a július 30-án és 31-én Pozsonyba tartandó kerületi gyűlés képviselői. Kiküldettek: Megbízó levéllel a lelkészi karból:

Holluby Adolf, *Krupecz* István, *Fuchs* Samu, *Bernáth* Sándor, a világiak közül: *Ivánka* István, *Vajda* Pál, *Schulpe* Alfonz, *Sztankay* Aba dr. Jegyzőkönyvi kivonattal a lelkészek közül: *Szluka* János, *Kramár* Pál, *Rožsnyai* János, *Stuhr* Pál. a világiakból *Szabó* Jenő, *Plachv* Gyula, *Micsinyai* János, *Kachelman* Farkas, *Kiszely* János.

A jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kiküldetése után a tárgysorozat kimerülven, az elnök a gyűlést bezárja.

A gyűlés után közös ebédre gyűlt össze a közönség, melyen az egymást követő toasztok s vig cigány zene mellett a késő délutáni órákig mulattak az egybegyűltek.

Sztankay Aba dr.

SZERDAI LEVÉL.

Kedves Halász,

rekedten, náthásan, meghülve gubbasztok idehaza, így bár mennyire szeretném, — sajnos — nem tudom elmondani véleményemet a maguk Szondy ünnepéről . . .

Jobb is, ha hallgatók. — fogja mondani, — mert szép asszonynak árt a harag; — de én erre a véleményére nem vagyok kíváncsi . . . hanem bosszant kedves férjem ártatlan öröme, a mit hangszálm csödjé fölött érez . . .

Hanem bölcse megadással vigasztalódom, hogy nem tart örökké.

. . . Képzeld, a Szondy ünnepen így meghültem, mert valószínű, hogy a kissé szabadabb tavaszi toalettben jobban dobogott honleányi kebelem . . .

És meghült kivülem még sok-sok menyecske, a kik maguk után felmentek oda a magasba, ahol egykoron Szondy, ez a megrogzött agglegény, életét áldozta a honért.

Szép volt, lélekemelő és magasztos volt az ünnep, ez nem tagadható; de az asszonyokat illető részt rosszul csinálták. Látszik, hogy engem nem kérdeztek.

Persze, maguk már javában fecerunt a magnum áldomást (jól van?) a mikor mink

Elemér minden idejét és erejét a társadalmi tevékenységnek áldozta; fáradságát csakhamar siker koronázta, az ő szelleme, vasakarata és kitartása ezt az agyoncsapott sági társadalmat felvillanyozta, újjáteremtette. Volt itt akkor gyöngyélet! Irodalmi estélyek, felolvasások, mulatságok egymást érték. Ő volt ezeknek a lelke, éltető szelleme. Ő lett vezére a „pazsúr“ gárdának, s ideálja a bakfisoknak. Hálából fel is dekorálták őt a bakfiskirályi címmel, a mi, azt hiszem, Pongrácznak akkor felért egy 3. osztályu Takova renddel, de most talán reierne egy egész — „rendjel muzeummal.“

De ez a hálának, a kitüntetésnek csak a kisebbik jele volt, a nagyobb az ő maga jött, midőn a bakfisok egyik kincsője, a bájos Kulesár Margit kezét nyujtotta a bakfis-királynak, Pongrácz elismerésnek.

Az igaz, hogy Ipolyságon ekkor megint megszűnt a gyöngyélet, de Pongráczéknál az igazi csak akkor kezdődött . . .

Rövidre rá a vármegyénél viselt számvevői állását az országház ellenőri állásával felcserélte, (ma már annak főpénztárosa), a társadalmat árván hagyta, körükből eltávozott; s ezentul csupán nejének, s első szerelmének: az irodalomnak élt. —

De Hontról és a hontiakról ekkor sem

feledkezett meg, a honti állapotokat, eseményeket továbbra is éber figyelemmel kísérte, s midőn szükségét látta, maga helyett elküldötte a hontiaknak az ő alteregóját, a „Fagyos szent“-et. A „*Honti Lapok*“ Innen—Onnan rovata kedvelt infalatja volt a lap olvasóinak.

Fagyos Szent! Van-e, ki e nevet nem ismeri! Fagyos Szent, a kinek röpke, könnyed tolla már mindenkit megtréfált, kigunyolt a ki csak él, mozog és uralkodik!

Fagyos Szent, a ki annyi Szeilla és Karibdisz között el tudta kerülni, hogy a Honti Albumba ki ne legyen szerkesztve, s most ime itt áll ő is a fotografáló masina előtt, és a sokszor csipősen megtréfált közönség bizonyára ujongva lesi, hogy a gép lenesége torzképet mutasson . . .

Egy kicsit meg is érdemelne, mert biz ő csipkedett jobbra, balra és mindég elevenre talált, de enyhítő körülmény számára az, hogy nem okozott soha halálos sebet, hogy a gúny nem cél, de eszköz volt nála, eszköz az egyéni ferdeségek, tulkapások ostorozására, s ezzel a társadalmi élet javítása.

Irodalmi produktumai idővel mindég ritkábbak lettek. Szerkesztett egy Almanachot, de ez a vállalkozás a honti közönség ismert áldozatkészségén hajótörést szenvedett. Szerkeszti és szerkesztette a

„Honti Naptárt,“ amely előkelő színvonalánál és irodalmi becsénél fogva szinte folytatója a megszűnt Almanachnak és mindég hű tükre egy honti év történetének. — De a Fagyos Szentet hiába várta a nagy közönség, az többé meg nem jelent.

Akik Pongráczot ösmerték, azok jól tudták, hogy az ő szelleme, fáradságot nem ismerő tevékeny temperamentuma, henyélésre képtelen, hogy ez a hallgatás nem a nyugalomba vonulást, de valamelyes meglepetést rejteget.

Rövid szünet után a meglepetés be is köszöntött, még pedig egy oly meglepetés, a melyenre még a legöregebb honti emberek sem emlékeznek.

Ami Fagyos szentünk rövid idő alatt csodálatos metamorfózison ment át; hűtlen lett a könnyü muzsához, s beállott a legkomolyabb tudomány: a történet és régészet művelőjévé.

Ösmerősei a midőn Pongráczot örökösön ócska vasak, ibrikék és fringiák társaságában látták, eleinte mosolyogtak, de őt ez nem gátolta munkásságában, éjjel, nappal fáradozott, levelezett, utazgatott, instanciázott, végre egy szép napon előállott egy történelmi kiállítással, a melynek sikerével az egész ország sajtója telve volt.

A mosolyt akkor már a csodálkozás

megérkezünk, és a szeles, napos hegyoldalon felkutyagoltunk a várba.

„Mily had kel a drégelyi völgyön élő!” szavalhatta lelkesen a nyomunkba jövő urhad, mert a szél innen, onnan és amonnan támadt neki az embernek, és ez indiszkrét bestia nagyon neki-akadt könnyű szoknyáinknak. . . és amikor fáradtan és megtörve fölértünk a hely színére, mennyi időt engedtek a pihenésre!

Mert táncról szó sem lehetett. A férfiak keblét a honszerelem és az azt előidéző hegyi nedű lelkesítette és mi asszonyok árultuk az örökzöld petrezselymet Szondy nagyobb dicsőségére. . .

Estefelé a szél bővített, erősebb kiadásban támadt fel, és mi meg sem várva *Totovits* remekét, a tűzijátékot, világgyűlölettel és a férfi nem mélységes megvetésével ültünk, kocsira sietve, hogy bebujjunk meleg ágyainkba. . .

Most piros orral elmélkedhetem idehaza a halhatatlanságról! . . .

Hát mondja, kérem, nem jobb lett volna, ha Szondytól békésen elválva, az esti órákban bejövünk a megyeház nagytermébe, és itt a tánc és flirt édes örömeitől lihegve, pihegve gondolnánk a jó hősre, a ki még halála után 350 esztendővel is ilyen mulatságot szerzett az ő szép utódainak, a honti hölgyeknek?! . . .

Én nem befolyásolom senkinek a véleményét, kedves barátom, csupán annyit mondom, ha velem az előbbi jó viszonyt akarja feltartani, úgy mondja, hogy mindenben igazam van.

Hive

Zolna.

A h é t r ől.

Szondy György emlékezete.

Mi zaj riaszt fel néma álmaidból
Hajdan kemény tusáknak színtere?

váltotta fel, s az a csodálkozás rövidesen midőn Pongrácz a „honti muzeumot” megalapította, csodálattá nevededett.

Mert tényleg csodával határos az, amit Pongrácz művelt, a midőn egy muzeumot a semmiből létrehozott.

Se helység, se pénz, se tárgy, de sőt még egy kis jóakarát sem állott rendelkezésére és ő vasszorgalmával, áldozatkészségével, ügyszeretetével egy oly muzeumot hozott rövid két év alatt létre, a mely muzeum gazdag és értékes beltartalmával, izléses és szakszerű elfejezésével ritkítja párját.

Ha az ember végig megy a muzeum terméin önkénytelenül az a kérdés merül fel lelkében: honnét vette ez az ember ezt a sokoldalúságot, ezt a rengeteg tudást? Olvassák csak el az általa szerkesztett katalógust, amelyben minden számottevő honti születését, halálát, sőt életének minden jelentősebb mozzanatát felöleli; hallgassák meg az ő meggyőzőit, a melyekben az évszámok s történelmi események egész halmazát zudítja majd önökre, akkor fognak csak igazán ámulni, mert ehhez nem elég az éjszakát is napallá tenni, de azt tudni kell.

Hogy mindezt honnét tudja Pongrácz, azt talán Ivánka Zsiga bácsi találta el legjobban, amikor egy közgyűlésen azt ki-

Mit ünnepelsz vihar dult ormaidról
Hajdan merész sasoknak székhelye:
Drégely? — Te bus emléktől büszke vár! —
Ma rád a menny szentelt békéje vár.

Eljött a buzgók hű csoportja ime
Zarándokolni hősöd hamvihoz.
Lehull' a rét szelid csokorja s hime
Koszoruként a hős, nagy Szondyhoz:
Ki vérrel áztatá szikláidat,
S nyitott magának ott halál-hidat.

Óh! mint tudott ő meghalni a hazáért!
Dicső példánk leszen mindenkoron.
Sildny hunyászkodás lelkébe nem fért,
S megált szilárdul, mint határ orom!
Hitegetésed nem használta Ali! —
Te láttad őt villámként omlani.

Nagy lelke megbocsát ozman raboknak:
Hol ő szabad, ne csörgjön ott bilincs:
— Nem tépi ő ki szárnyát a sasoknak —
Óh! szent Szabadság, drága égi kincs:
Teérted élt, teérted szenvedett,
S mint vértanu hordá keresztedet!

Két bus fu megszólal ő miatta:
„Ne menj halálba édes, jó urunk!”
S apródait meglátva, megsíratta:
„Ne féljétek! ma lesz haláltorunk;
De titeket nem bánt a bösz Ali,
S nem döfnek át az ellen nyilait!”

. . . S elmentenek, s áldást lehelt reájok. . .
— Szabad rabok vörén a bég elé. —
Piros skarlát volt daliás ruhájok,
S titkos fohászt rebegnek ég felé:
„Ne hagyj urunk' ha zug a vészcsata,
Virradj reánk szebb napnak csillaga! . . .”

S im jó Oroszfalu lelkésze hozzá,
— Kezébe' leng a béke zászlaja —:
„Jó Szondy György, ne tedd, ne romhalmazzá
E várt!, lezuz az ágyuk rémzaja.
Erőd csekély, kiméld parány' hadad,
Szabad leszsz . . . kiméld meg jómagad!”

áltotta neki: „Látszik, hogy Pongrácz vér van benne.” Igen az a Pongrácz vér az, a melynek minden egyes atomja át van hatva a honszerellemmel, a munka, a tudomány, a szép és dicső kultuszával.

Aki ezt a „Pongrácz vért” ismeri, az tudja, hogy a honti muzeum létrehozásával Pongrácz Elemér még nem tetőzte be munkásságát s hogy ez csak egyike az ő nagy szabású alkotásainak.

Ki tudja, milyen nagy tervek, alkotások, fölnek, forrnak még fáradhatlanagyvelejtébe?

De minek több terv! Több tevékenység! Amit Pongrácz eddig is tett, már az is emberfölötti! mert hiszen ő a muzeum megalapításával egymaga többet használt, nagyobb szolgálatot tett szülőmegyjének, mint egy egész nemzedék!

S így hiúsuljon meg bár reményünk, vonuljon el bár Pongrácz Elemér a köztevékenység teréről, azért érdeme és a honti közönség esodálata és halála nem lesz kisebb, mert ő mint honfi, mint honti, mint jó barát, mint gavallér, mint Fagyos Szent és mint muzeumi igazgató mindég ideálja, büszkesége lesz a hontiaknak.

Hederváry Lajos.

„Denem! Megyek! Hazám szent üdve készlet,
Erős e kar, acélok izmaim.
Esküt tevék: a villám is tekézhet,
Nem dul török Drégely romhalmain!”
Kegyelmedet nem kérte ő: Ali!
Te láttad őt villámként omlani. . .

Mint bátorítá fel maroknyi népét.
Ádáz csatára edzve lelkeik!
Mint szurta át bogár Dalia-ménjét:
Hogy vad pogány ne ülje nyergeit.
S máglyára rakva kincse legjavát:
Megfuvatá a harci harsonát! . . .

A többi ugy nagyon . . . Dicsőn esél el,
S elvérék maroknyi néped is.
Dicsőséged ragyog ma szerte-széjjel. . .
Tanud reá az őszült Drégely is.
Sirod fölött kizöldül a babér,
S hol nyugoszol virul a büszke tér!

Viruljon is sokáig . . . századokra
Hirdesse a szabadság jelszavát.
S ha bösz vihar sodorta zátonyokra,
Óh! mentse meg a sülyedő hazát:
Hős Szondy György, magasztos szellemed!
Ne duljon a viszály hazánk felett. . .

S ti néma vértanuk, kik ott alusztok:
Ébredjétek! már cseng az üdvarhang.
Mozduljatok s nyiljék meg mély sirotok,
Felétek száll büvös Hozsánna-hang:
„Hősök porából kél a glória! . . .”
Szabad legyen s boldog Pannónia!

Lipóczy György.

— A Honti Muzeum — Pongrácz Lajosnak. Lapunk legutolsó számában jeleztük röviden, hogy a Hontvármegyei Muzeumtársulat Pongrácz Lajosnak a Szondy kultusz ápolójának sirjára koszort tett. A kegyeletes ünnepen Pongrácz Elemér muzeumi igazgató és Matunák Mihály muzeumi titkár, továbbá néhány muzeumtársulati tag vett részt, és Matunák Mihály a sirnál igen szép, megható beszédet mondott, a melyben Pongrácz Lajosnak a Szondy-kegyelet fentartása körül szerzett soha nem felejthető érdemeit méltatta. Pongrácz Lajos számtalan hírlapi és más cikkben agítált a Szondy-kápolna és Szondy-szobor érdekében, ő volt lelke az egész mozgalomnak, ő járta ki, hogy Simor János bíboros hercegprímás a Szondy-kápolnát felépíttette, és ő adta ki két ízben is a Szondyra vonatkozó összes történelmi dolgokat, cikkeket és okmányokat „Szondy Album” című 8-adrétű műben. — Most, mikor a Szondy-emlék ünnep országossá nőtte ki magát, hálás kötelessége volt a Hontvármegyei Muzeumtársulatnak a megemlékezés arról a boldog emlékü férfiuról, aki melog lelke nagy idealizmusával ápolta a gyöngye hajtást, a mely im, az idők folytával életerős fává lön.

— **Házasság.** Ivanovics József nagyapági bányamérnök szombaton e hó 11-én délután 2 órakor köt házassági frigyét Bedross Erzsikével, Bedross Péter vármegyei pénztáros leányával Bernecén.

— **A tanügy köréből.** Kolos Irmát, polgári leányiskolánk kitünő tanítónőjét a kultuszminiszter magasabb fizetési fokozatba léptette elő, — Szuknovich Mária helyettes tanítónőt pedig rendes segédtanítónővé nevezte ki leányiskolánkhoz.

— **Pályakoszorus honti író.** A szegedi Dugonics társaság 1000 koronás pályadíjat tüzött ki Dugonicsnak életrajzára, a mit Prónai Antal dr. buda-

pesti k. r. tanár, Hontmegyének fia, jeles tollu író nyert meg.

— **Halálozás.** Következő gyászjelentést vettük: Mély gyászba borultán, fájdalmas szívvel tudatjuk a drága férj, szerető apa, nemesszívű após, fivér és nagyapa **Libertini József** nyug. kir. járásbírónak hosszú és kinos szenvedés után f. évi július hó 7-én életének 70-dik évében bekövetkezett gyászos halálát. A megboldogult tetemei t. hó 9-én d. u. fél 3 órakor az ág. evang. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tételnek. A mily szelid és jóságos volt lelke mindenkoron, oly könnyű legyen a pihenése az anyaföld ülén. Korpona, 1902. évi július hó 7-én. Libertini Józsefné szül. Ujházi Paula mint neje. Libertini Zoltán mint fia. Libertini Iona férj. Gáspár Árminné mint nevelt leánya. Gáspár Ármint mint veje. Gáspár, Zsolt, Sárika, Ilonka mint unokák. Csepessányi Libertini Antonia mint nővére, és ennek gyermekei Mariska, Annus. A gyászban az összes Libertini és Haán családok osztoznak.

— **Uj anyakönyvesek.** A m. kir. belügyminiszter anyakönyves helyettesekké a szénavári kerületbe **Lorch Rezső**, az ipolynyékibe **Zsadányi Ármint** és a drégelypalánkiba **Szmetacek Béla** segédegyszoiket kinevezte.

— **Magyar szavak.** Hirt adtunk annak idején a „Magyar Szó“ által hirdett szópályázatról, amelyben egyes idegen szavak megmagyarítására tűzött díjakat. A pályázat a napokban járt le és eredménye a következő: triviális — *útszéli*, sneidig — *helyre egy*, blazirt — *magaunt*, pikáns — *ingerlő*, brüszkre nem találtak jó és teljesen pótló magyary kifejezést, konvencionális — *szokványos*, dilemma — *elme-csáva*, szalón — *társalgó*, monogram — *névjel*, ob-szkurusz — *hegyögi*, póz — *illengés*, szuggerál — *sugalmaz*, demagóg — *népbujtó*. — A „Magyar Szó“ szerkesztősége a pályázat eredményével meg van elégedve. s már legközelebb ismét tűz ki díjakat magyarosító idegen kifejezésekre.

— **A pénzügyigazgatás köréből.** A kir. pénzügyigazgatóság hivatalos értesítése szerint a kir. pénzügyigazgatóság hivatalos munkaideje további intézkedésig *reggel 9 óráig délután 2 óráig* tart.

— **Gombák az Ujvárosban.** A szépen és modernül épülő új városrészben, — a mely minden ipolysági lelkét büszkeséggel tölti el, — fellépett a penészgomba. Már igen sok új ház padlóját tette tönkre ez a meg nem gátolható veszedelem, igen nagy költséget és károkat okozva a házi uraknak, és mig azok sietve cserélik ki a megkorhadtt padlózatot és a házak fa-részeit, a többi háziur, akinek hajlékát megkimélte eddig a pusztító penészgomba, rettegve gondol rá, hogy ma-holnap az ő házára kerül a sor. — Ez a pusztító penész nagyban meg fogja gátolni az új városrész tovább épülését.

— **Hazafi Verai János — Ipolyságon.** Verai János „a haza vándor lantos“ is eljött Ipolyságra, hogy résztvegyen a Szondy-ünnepségeken. Az öreg „költő“, a kit kora nem méltányol kellőleg, megverselte a drégelyi emlékünnepet, és potom néhány fillérért adta annak, aki kérte, sőt annak is, aki nem kérte. Az idő nem kimélte az öreget sem, a ki legutolsó ittléte óta megrokkant, és úgy látszik, hogy erői is fogynak, mert korántsem tudott olyan utcai csoportosulásokat rendezni, mint hajdan, amikor az inasok lépten-nyomon vállalkra emelték és így ünnepelték a „költőt.“

— **Juliális Szalatnyán.** A n t a l F. J. a szalatnyai fürdő bérlője e hó 13-án

juliálist rendez. a mely népmulatsággal is egybe lesz kötve. Lepényevés, póznamászás, zsákbaftás és egyéb fogja szószakoztatni a közönséget. és két zenekar szolgáltatja a zenét. Belépődíjak a juliárisra személyenként 1-20 k., a népmulats ágra 60 fillér. Italokról és ételekről a fürdővendéglős gondoskodik. — Reméljük, hogy a közönség e juliális alkalmából meglátogatja lendülésnek induló fürdőhelyünket, és pártolásával lehetővé teszi ilyes multságok gyakrabbi rendezését Szalatnyán.

— **Háromlábú liba.** A legfrissebb honti szenzáció az, hogy **Berta Albert** tompai lakos ludja egy háromlábú libát keltett ki. A teljesen ki nem fejlődött harmadik láb a különben rendes testalkatu liba hátából nőtt ki. Mint tudósítónk jelenti, a háromlábú liba teljesen egészséges, és büszkén várja a maga Barnumját, a ki világköruttra vigye. Tudósítónk annyira megbízható, hogy k. olvasóink bizonyosra vehetik, hogy a háromlábú liba — nem *kacsa*.

— **Kóbor cigányok garázdálkodása.** A közelmúltban hirt adtunk a kóbor cigányok garázdálkodásáról és most ismét arról értesítenek bennünket tudósítónk, hogy az ipolysági országos vásár megelőző héten egy nagy csapat kóbor cigány féktelenül, hallatlan vakmerőséggel garázdálkodott szerte a vidéken. **Lakatos Sándor** nyitramegyei és **Sztojka István** pozsonymegyei vajdák vezetése alatt egyesülve, 7 szekéren, mintegy 50 tagból álló cigány csapat ütött tanyát e hó elsején Tompán, a Selmec patak partján. Másnap ketté szakadtak. Az egyik rész Sztojka vezetése alatt fölfelé húzódott, a másik Tompa környékén maradt, napközben a közeli falvakba látogatott el s este rendszeren visszatért Tompára, tár az előjáróság ismételten kiutasította. — A közbiztonságnak a kóbor cigányok okozta szomorú helyzetét élénken illusztrálják a következő esetek, a melyek azonban az oláhigányok vakmerő tetteinek csak egy kis részét teszik ki. Július 3-án, fényes nappal, az ipolysági vágőhid táján 17 kor. 10 fillért rabolnak el egy kereskenyi embertől és a gyerm határban egy szekerre való lóherét lopnak. 5-én déltájban megszállják a tompai koresmát, a hol valóságos pusztítást visznek véghez. Szerencsére megérkezik a magyaradi csendőrségi járőr, az előjáróság igénybe veszi a csendőrség karhatalmát, felfegyverez néhány falubelit s csak a járőr erélyes fellépésének köszönhető, hogy a cigányokat — kiknek két csapata időközben egyesült — megmotos után eltávolítani lehetett. Tomparól Gyerkre vonul az egész karaván, itt ugyancsak fényes nappal **Balla Károly** földjéről 2 petrence lóherét visznek el, az ezt megakadályozni akaró **Balla Pétert**, a tulajdonos fiát, baltákkal, késekkel visszariasztják; a koresmából 2 sörös poharat, a kovácsmühelyből egy francia kulcsot, 4 kalapácsot és 8 patkót lopnak el és miután még **Bolgár Simon** kabátját elemelték és a faluban összesen 8 tyukot összeszedtek, tovább állanak. A tót vidéken pusztító csapat egy teszéri földművest még előzőleg kirabol és ugyanezen csapat, **Zsember és Marót** között egy embert, — miután a cigányok minden pénzét elvették és meztelenre levetkőztették, — agyba-főbe vert. Az ipolysági vásáron egy drégely-palánki ember kezéből, kinek a vevő a vételárat leolvasta, 480 koronát, egy másik emberéből pedig, hasonló körülmények

között 112 koronát ragadtak ki. Egyikük **Wollner Márk** vendéglőjében kísérelte meg a zsebtolvajlást, de megcsípték és a felbőszült nép csaknem meglincselte őt. A vásárról visszajövet, még **Turi Sándor** gyermki lakos renden levő lóheréjét dézsmálták meg és elvágattak. — Ismételjük, ezen esetek korántsem meritik ki a kóbor cigányok utonállásainak, betöréses és másnemű lopásainak és különféle kihágásainak számát. Mi a magunk részéről nem először hangoztatjuk, hogy az oláhigányok határt nem ismerő garázdálkodásával szemben az adófizető polgárok személy- és vegyonbiztonságának megóvására gondja legyen az illetékes hatóságoknak! Hiszeu végre is nem élünk a legsötétebb középkorban és nem lakunk Ázsiában! Ha az ilyenféle garázdálkodás, — a mi az ipolysági országos vásárokat megelőző időben szokott ismétlődni, — a jövőben is elő fog fordulni, akkor már a litániába foglalhatjuk ezt: „A kóbor cigányoktól ments meg uram minket!“

— **Tűz.** Tegnap reggel 8 órakor tüzet jelentett a harangok kongása. **Schmidl Mór** kereskedő udvarán kigyuladt egy magtár tetőzete. A gyorsan megjelent tűzoltóság közbelépése folytán csak maga a magtár tető elége folytán támadt jelentelen kár.

— **Megbokrosodott ló.** **Hirschberg Géza** viski bérlő e hó 7-én egylovas fogatán kiment a határba, de lova megbokrosodott és örült vágásban rohant tova. A tulajdonos és kocsisa az utolsó pillanatban szerencsésen leugortak a kocsiról, mely a lóval együtt egy körülbelül 6 méter mélységű töltésről alázuhant. Csodás véletlen, hogy a lónak semmi baja sem lett, csak a kocszi zuzódott össze egy küssé.

— **Egyetemi hallgató** előkészít pótvizsgálatokra, elvállal korrepetíciókat megfelelő díjazás mellett. Cim a kiadóhivatalban.

366. 1902. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a vmikolai kir. járásbíróság 1900. évi V. II. 100. számú végzése következtében **Török Gábor** dr. ügyvéd által képviselt **Molnár Lászlóné** javára **Molnár László** ellen 2959 kor. 40 fil. s jár. erejéig 1900. évi április hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3000 korra becsült real jogu kéményseprési jog. nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a vmikolai kir. járásbíróság V. II. 100/5 1900. sz. végzése folytán 2959 korona 40 fil. tőkekövetelés, és eddig összesen 113 kor 90 filben bíróilag már megállapított költségek erejéig V.-Mikolán a község házában leendő eszközzésére 1902. évi július hó 22 napjának du. 5 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 LX. t.-c. 1071 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is e. fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, akik a befolyandó vételárra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentésüket az árverés megkezdéseig alulirtott bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

Vámos-Mikola, 1902. évi július 7.

Német Emil
kir. bir. végrehajtó.

2634. 1902. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vámos-mikolai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Obláth Gyula végrehajthatónak -- ifj. Dutka Pál s neje Zimann Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 541 kor. 90 fil. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a vámos-mikolai kir. járásbíró területén lévő Szob község határában fekvő, a szobi 110. sz. jkvben ifj. Dutka Pál s neje Zimann Erzsébet végrehajtást szenvedők tulajdonául bejegyzett I. 4—7. sz. urbéri birtok és legelő illetőségre 606 kor. a † 1. s. 162. hr. sz. présház és pincére 300 kor., a † 2. s. 1469. hrsz. „Verbic” szántó, rét és szőlőre 265 kor. a † 3. s. 1423. hrsz. „Verbic” szőlőre 130 kor. a † 4. s. 1281. hrsz. „Ruzsás” szőlőre 402 kor. a † 5. s. 1221. hrsz. „Ruzsás” szőlőre 90 kor. a † 6. s. 1160. hrsz. „Ruzsás” szőlőre 98 kor. a † 7. s. 1155. hrsz. „Ruzsás” szőlőre 138 korban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi július hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor** Szob község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 60 kor. 60 fil., 30 kor., 26 kor. 50 fil., 13 kor. 40 kor. 20 fil., 9 kor., 9 k. 80 f. és 13 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság.
V.-Mikolán, 1902. évi június 2.

Kraicz
kir. jbiró.

Hirdetmény.

Értesitem a t. közönséget, különösen a földbirtokos urakat, hogy nálam **elsőrendű jó, égetett**

darabos mész

nagyban és kicsinyben kapható. Métere **3-20 koronáért.**

Tiszlelettel

Klein Samu
szappangyáros
I p o l y s á g o n.

781. 1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy az ipolysági kir. jbiróság 1902. évi V. 574. számú végzése következtében balassa-gyarmati takarékpénztár javára özv. Jankó Istvánné ellen I. 244 kor., II. 138 kor., III. 600 kor. s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 2764 koronára becsült lovak, tehének, lószerszám, szekér, sertések, trágya, szalma, varrógép és butorneműből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbíró V. 574. 1902. számú végzése folytán I. 244 kor., II. 138 kor., III. 600 kor. tőkekövetelés és járulékaik erejéig Gyürükiben leendő eszközzésére **1902. évi július hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Ipolyságon, 1902. június 24-én.

Balg Mór
kir bir. végrehajtó.

507. 1902. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel köz-

ölni teszi, hogy a v.-mikolai kir. járásbíró 1902. évi V. 333 számú végzése következtében Nagy Áron dr. ügyvéd által képviselt Schmidl Mór javára Schvarcz József ellen 190 kor. s jár. erejéig 1901. évi szeptember hó 10-én, fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1662 koronára becsült ló és gabona nemű stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a v.-mikolai kir. járásbíró V. 333/6 1902. sz. végzése folytán 190 kor. tőkekövetelés, ennek 1900 évi július hó 31 napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 145 kor. 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Vámos-Mikolán leendő eszközzésére **1902. évi július hó 17-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

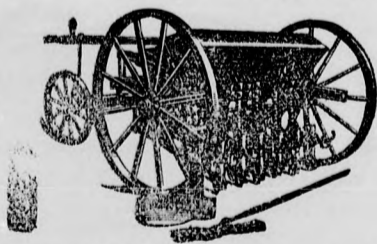
Felhivatnak mindazok, akik a befolyandó vételárra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bírói kiküldöttével szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

Kelt V.-Mikolán, 1902. évi július 7.

Német Emil
kir. bírósági vjhajtó.

Az elismert legjobb és legkittinőbb

Szabad. aszaló készülék
gyümölcs- és főzeléknek.
Bor és gyümölcs sajtók.
Gyümölcs- és szőlőzúzó
és bogymorzsolók.
Önműködő szab. szőlő-feeszkendő
„SYPHONIA”
tormános és vértetű pusztításra.
Szállítható takaréktűzhelyek
Acél ekék 1, 2, 3 és 4
barázdásnak
Rét, moha, tagozott és diagonál
Boronák.
Gyűrűs és sima acél lemez
földi hengerek.

Agrikola vetőgépek,

Arató-gépek fűnek, herének
Szénagyűjtők és arató-gereblyék. Szénafordítók.

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek

Alap. 1872. **BÉCS, II/1 Taborstrasse 71. 850 munkás**

Kittintette több mint 490 arany ezüst s bronz éremmel az össz. nagyobb kiállításokon
Részletes árjegyzék és számos előismerő levél ingyen. -- Képviselők és viszontelárúsítók kerestnek

Kapható Knapp Dávid urnál Léván.

Cséplőgépek

szabad. új Kenőgyűrűvel ellátott
görcsös csapágyakkal

kézi, járgány-
és
gőzhajtásra.

Járgányok

1-6 vonóállat befogására,

Legujabb gabona-tisztító rosták,

TRIEUREK és **KUKORICA-MORZSOLOK,**

Szeeska vágók, darálóok, répavágók.

Széna és szalmaprések

nyugvók és szállíthatók,

valamint minden más fajta

gazdasági gépeket

a legujabb szerkezetben
készítenek és szállítanak: